

ประ เสาลาักษณ์ 2552: การพัฒนาผลิตภัณฑ์เมล็ดขันนุนทอคภายในได้สภาวะสุขญญาการ
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร) สาขาวิชาพัฒนา
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ชงขี้ สุวรรณสิชานน, Ph.D. 233 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มการใช้ประโยชน์จากเมล็ดขันนุน จากการสำรวจพฤติกรรม
ทัศนคติและความต้องการของผู้บริโภคจำนวน 200 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคร้อยละ 92
เห็นด้วยกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์เมล็ดขันนุนทอคภายในได้สภาวะสุขญญาการ และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ
การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผักหรือผลไม้ทอคของผู้บริโภค พบว่า มี 5 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านกลิ่นรสและ
ความสะอาด 2) ปัจจัยด้านคุณค่าทางโภชนาการและบรรจุภัณฑ์ 3) ปัจจัยด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ 4) ปัจจัย
ด้านราคา และ 5) ปัจจัยด้านลักษณะปราศจากสารเคมี จากการศึกษาระบวนการทอคภายในได้สภาวะ
สุขญญาการที่เหมาะสม โดยการวางแผนการทดลองแบบแบล็คเก็ตต์ แอนด์ เบอร์แมน เพื่อคัดเลือกปัจจัยที่มีผล
ต่อเมล็ดขันนุนทอคภายในได้สภาวะสุขญญาการ ได้แก่ ความหนาของตัวอย่าง ระยะเวลาในการอบแห้ง อุณหภูมิใน
การทอ เวลาในการทอ ความดันสุญญากาศ เวลาในการเที่ยงสัดดันน้ำมันและความตันในการเที่ยงสัด
น้ำมัน พบว่า ความหนาของตัวอย่าง อุณหภูมิในการทอ ความดันสุญญากาศและเวลาในการทอ มีผลต่อ
คุณภาพของเมล็ดขันนุนทอคภายในได้สภาวะสุขญญาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลการศึกษาสภาวะ
ที่เหมาะสมในการทอคภายในได้สภาวะสุขญญาการ ได้แก่ อุณหภูมิในการทอ 100, 120 และ 140 องศาเซลเซียส
ความดันสุญญากาศ 600, 650 และ 700 มิลลิเมตรปืน ระยะเวลาในการทอ 9, 12 และ 15 นาที โดยการวางแผน
การออกแบบแบบส่วนประสมกลางและการวิเคราะห์พื้นผิวต่อนานอง พบว่า การซ้อนทับของกราฟตอนทั่ว
คุณภาพทางประสานผัสได้สภาวะที่เหมาะสมในการทอเมล็ดขันนุนภายในได้สภาวะสุขญญาการคือ อุณหภูมิ
120 องศาเซลเซียส ความดันสุญญากาศ 650 มิลลิเมตรปืน ทอคเป็นเวลา 9 นาที เมื่อนำผลิตภัณฑ์เมล็ดขันนุน
ทอคภายในได้สภาวะสุขญญาการที่ได้ไปปูรงแต่งกลิ่นรสสาหร่ายปริมาณร้อยละ 2.0 และนำไปวิเคราะห์
องค์ประกอบทางเคมี พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้ 100 กรัม ของน้ำหนักแห้ง มีปริมาณความชื้น ปริมาณโปรตีน
ปริมาณไขมัน ปริมาณเต้า ปริมาณเส้นใยอาหารและปริมาณคาร์โบไฮเดรตร้อยละ 4.42, 6.20, 25.38, 1.31, 2.34
และ 60.35 ตามลำดับ ค่าสีในระบบ CIELAB ได้แก่ L* a* และ b* เท่ากับ 78.90, 7.09 และ 26.80 ตามลำดับ
ค่าอัลตร้าเอกติวิตี้เท่ากับ 0.23 และค่าความแข็งเท่ากับ 5.85 นิวตัน เมื่อนำผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาได้ไปทำการ
ทดสอบการยอมรับของผู้บริโภคจำนวน 200 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคให้คะแนนความชอบ
เฉลี่ยอยู่ในระดับของปานกลาง (6.56) ร้อยละ 89.0 ของผู้บริโภคยอมรับผลิตภัณฑ์นี้ และร้อยละ 63.5 ตัดสินใจ
ที่จะซื้อผลิตภัณฑ์เมื่อมีวางแผนจำหน่าย